

Kur'ân'ın "Rahmet-i vâsia-i muhîta nokta-i nazarında bir defter-i iltifâtât-ı Rahmâniye" olmasını izah eder misiniz?

"Hem rahmet-i vâsia-i muhita nokta-i nazarında bir defter-i iltifatat-ı rahmaniye'dir." (İşârâtü'l-i'caz)

Rahman "rızık veren" manasındadır. Rızık da ikiye ayrılır: 1. Maddi rızıklar. 2. Manevi rızıklar.

Kur'an manevi bir rızık olması cihetiyle, Allah'ın Rahman isminin bir tecellisi ve rahmaniyetinin bir iltifatıdır.

Rahmet-i vâsia-i muhita; Allah'ın her şeyi kuşatan geniş rahmetidir. Allahu Teâlâ şu âlemi -zerreden şemse kadar- rahmetiyle ihata etmiş ve hiçbir şey bu rahmetin haricinde kalmamıştır.

- Sineğe kanadı takan bu rahmettir.
- Kuşa uçmayı, balığa yüzmeyi öğreten bu rahmettir.
- İnsanı böyle maddi ve manevi binler cihaz ve duyguyla donatan bu rahmettir.
- Arıya balı yaptıran, ipek böceğine ipeği dokutan bu rahmettir.
- Güneş'i bir soba, Ay'ı kandil ve yıldızları mumlar yapan bu rahmettir.
- Yeryüzünü bir sofraya ve baharı bu sofraya bir gül destesi yapan bu rahmettir.

Rahmetin tecellileri saymakla bitmez. Hatta değil rahmetin âlemdeki, bir insandaki tecellilerini dahi saymakla bitiremeyiz. İnsanın aldığı her bir nefes rahmetin bir tecellisidir ve rahmetin insandaki tecellileri aldığı nefeslerden daha çoktur.

İşte Cenab-ı Hak bu **rahmet-i vâsia-i muhita nokta-i nazarında** -yani her şeyi kuşatan geniş rahmeti cihetiyle- murad etti ki kullarına bir rahmet daha etsin. Belki de bu rahmet, rahmetin en büyük tecellilerindendir ki bu rahmet Allah'ın, kullarıyla konuşmasıdır. İnsanı kendine muhatap edip, "Ey insanlar!" , "Ey iman edenler!" gibi hitaplarla onlara seslenmesidir. Bu ne büyük bir rahmettir ve ne büyük bir ihsandır! Sultan-ı kâinat olan Allahu Teâlâ insanı kendine muhatap ittihaz etmiş ve onunla

konusuyor...

İşte Kur'an bu cihetle -yani Allah'ın geniş ve muhit olan rahmeti nokta-i nazarında- **bir defter-i iltifatat-ı rahmaniye**dir. Yani içinde Allah'ın rahmaniyesine ait çok iltifatlar bulunan bir defter-i kudsidir. Peki, Kur'an'daki **iltifatat-ı rahmaniye**ler nelerdir? Elcevap: O kadar çoktur ki saymakla bitmez.

- Evvela insanı kendine muhatap kabul etmesi ve insanla konuşması başlı başına bir iltifattır.

- İnsanı kendine halife yaptığını beyan etmesi bir iltifattır.

- İnsana "kulum" demesi bambaşka bir iltifattır.

- Günahkâr kullarına, "Ey nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü Allah bütün günahları bağışlar." (Zümer 53) demesi bir iltifattır.

- Takva sahiplerini cennetle müjdelemesi bir iltifattır.

- Ariflere cemalini müjdelemesi bir iltifattır.

- İnsanı aczden ve fakrdan kurtaracak tevekkülü nasihat etmesi ve kullarına "Bana tevekkül edin." demesi bir iltifattır.

- Ölüm ve zevalin dehşetiyle vaveyla eden insana saadet-i ebediyeyi müjdelemesi bir iltifattır.

Nasıl ki Allah'ın rahmetinin tecellilerini saymakla bitiremiyoruz; aynen bunun gibi, Kur'an'daki **iltifatat-ı rahmaniye**yi de saymakla bitiremeyiz. Kim kendini muhatap olarak Kur'an'ı okusa, her bir ayetinde kendine ait bir iltifatı görür ve bununla mesrur olur...